

Mladi Samarijan.

Mehka in voljna je bila sapica, ki je vela onega jesenskega dne. Redki oblaki so plavali po nebu, ki je bilo otožno in žalostno kakor gozdovi, izgublajoči svoj kras.

Staretov Tonček je šel v gozd, da nabere dračja. Mamici ga ponese, da pozimi zakuri v peč, ki bo širila po izbi prijetno gorkoto. Mamica bo šivala pri oknu, on se pa spravi tedaj v kot in bere iz knjižice drobne pesmi. Gospod župnik mu jo je dal koncem šolskega leta, ker se je pridno učil.

Priden je bil v šoli, uren pri delu.

Brzo stopa, v roki kos kruha. A ga še ne jé; ni še lačen, kasneje bo boljši. Drobni drv nabere, da jih more mamica zlomiti z roko. Slabotna je že in sekuro težko rabi, on je pa še premajhen in preslaboten za tako orodje.

Zavije v gozd. Po ozki stezi med skalami stopa. Rumeno listje pada na tla in šumi pod njegovo nogo.

Tam je ravnica, majhna in ozka, obdana od javorjev in leskovega grmovja. Tam malo sede in pogleda naokrog. Bister studenček izvira izpod mahovite skale poleg košatega, stoletnega hrasta. Med drobnim kamenjem šumlja po ozki stružici. Veverica prišumi po suhem listju in odbeži po hrastovih in bukovih vejah daleč v gozd.

Žalostno je v gozdu. Ni tistih stoterih, veselih glasov, ki so doneli kot mogočen spev proti nebu v jasnih jutrih, ali pa v tihih večerih, ko je legal mrak na zemljo. Le veje se majejo in pojó stoletno pesem o minolosti. Tudi šoja se oglašá, morda sraka, vran ali sinica.

„Ali čujem? Kaj je bilo? Ali ni bil težak vzdih iz trudnih prs?“

„Ah, ah! Umrjem! . . . Nikogar ni, ki bi mi pomogel. Ah, ah!“

Tonček je stopil hitreje. Strah ga je bilo. Uboga duša vzdihuje tukaj. Pripetilo se ji je kaj, da ne more dalje. Morda je padel berač in se pobil

Vzdihni so prihajali vedno bliže in so bili glasnejši.

Tonček je stopil na ravninico. Za grmom je videl starega moža z leseno nogo. Na čelu je imel rano, in iz nje je kapala rdeča kri. Težko je zdihoval neznanec in se izkušal vzdigniti, a ni se mogel. Vedno je spet omahnil nazaj.

Tonček je bil dobrega srca. Smilil se mu je mož v dno srca.

„Revež se je pobil in ne more naprej. Kaj naj storim?“

Stopil je k neznancu. Z žalostnimi, bolestinimi, usmiljenja prosečimi očmi ga je pogledal starček

„Dobri deček, pomagaj mi! Žejen sem, daj mi vode!“

Tonček je bil v zadregi. Klobuk je imel preluknjan, da mu je včasih kak las pogledal zvedavo v beli dan.

Že ve, v prgišču mu jo prinese.

Teče k studencu in prinese vode v prgišču. Izlije jo starcu v žejna usta.

„Še?“

„Še mi prinesi, še! Bog ti bo povrnil.“

Tonček je hitel in mu nosil, dokler ni rekel starac: „Dosti!“

„Hočete kruha?“

„Daj mi, daj, dobri deček! Morda pridem k moči.“

Tonček mu je dal košček.

„Ne morem . . . Rana me boli . . . Izperi mi jo in zaveži!“

Težko je govoril in počasi. Vzdihnul je zdajinzdaj: „Ah, ah!“

Solnce je kukalo skozi veje bukov in hrastov in gledalo ta prizor. Par pramenčkov je padlo na starčevo čelo. Zasklelo ga je in vzdihnul je zopet: „Ah, ah!“

Tonček mu je izpral rano, kri mu je skoro nehala teči. Ali kako naj obveže rano? Robca nima.

„Robca nimam, starček, da vam obvežem rano.“

„Lej, lej, tam gori za skalo je malha; raztrgaj jo in naredi obvezo!“

„Po ljudi pojdem, da vas ponesó domov. Zdaj pa pokusite kruh! Morda vam bo bolje.“

Pokusil je. Teško je šlo.

„Padel sem, padel! Ne morem. Naredi obvezo, potem pa ti Bog plačaj!“

Tonček je čul starčeve vzdihne, in bilo mu je težko pri srcu kot materi, ki ji umira edini sin. Gre iskat malho. Najde jo. Hoče jo razparati, ali ni dovolj močan. Tudi je bila umazana od slanine. S tako ga vendar ne sme obvezati?

„Čakaj! Že vem. Srajco razparam, saj je čista; včeraj sem jo oblekel.“

Sleče za grmom srajco, odtrga od nje rokav in ga razpara. Rokava zdaj nima! Nič ne de! Revežu pomaga. Mamica ne bo huda, še vesela bo, in ljubi Bog bo vesel.

Stopi k starcu.

„Kaj si storil? . . . Zaradi mene? Ti si dober deček . . . Bog ti povrne . . .“

Tonček rano obveže.

„Ali je bolje?“

„Bo, bo.“

„Stopim po ljudi.“

Pa odhiti v vas. Vsi so se mu smejali, ko so ga videli brez rokava. Otroci so vpili za njim:

„Tonček, lonček, je s konja pal in si rokav razprav.“

Toda Tonček se ni brigal za to. Stopi k čevljarju Matiji in ga poprosi. Matija je poiskal krojača Andreja.

Prinesli so berača iz gozda. Čez teden dni je vstal in hodil po vasi.

Kadarkoli je šel pozneje Tonček po gozdu, se je spomnil starca. Bil je zadovoljen in vesel, in Bog je blagoslovil njegovo delo. Povsod ima srečo.

Ivo Blažič.

